

Kawża C-401/06

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej

vs

Ir-Repubblika Federali tal-Germanja

“Nuqqas ta’ Stat li jwettaq obbligu — Tassazzjoni — Sitt Direttiva tal-VAT — Provvista ta’ servizzi — Eżekutur testamentarju — Post tal-provvista ta’ servizzi — Artikoli 9(1) u (2)(e)”

Konklużjonijiet ta’ l-Avukat Ġenerali Y. Bot, ippreżentati fit-13 ta’ Settembru 2007

Sentenza tal-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) tas-6 ta’ Diċembru 2007

Sommarju tas-sentenza

*Dispożizzjonijiet fiskali – Armonizzazzjoni tal-liġijiet – Taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur miżjud – Provvista ta’ servizzi – Determinazzjoni tal-post ta’ tassazzjoni*

*(Direttiva tal-Kunsill 77/388, it-tielet inqas ta’ l-Artikolu 9(2)(e))*

Il-fatt li Stat Membru jgħodd fis-sewva leżiżżjoni li tipprovdi li l-post tal-provvista ta’ servizzi pprovduta minn eżekutur testamentarju għandu jtgħid li huwa l-post fejn il-fornitur iwettaq l-attività tiegħu ma jkissx id-dispożizzjonijiet tas-Sitt Direttiva 77/388 fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet ta’ l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dħul mill-bejgħ. Fil-fatt, il-provvista ta’ servizz ta’ eżekutur testamentarju ma taqax ta’ it-tielet inqas ta’ l-Artikolu 9(2)(e), tas-Sitt Direttiva, peress li hija speċifika u għalhekk hija distinta minn dawk li huma prinċipalment u normalment imwettqa minn avukat, intiżi għar-rappreżentanza u d-difiża ta’ l-interessi ta’ persuna waħda u mhux għall-implementazzjoni ta’ volontà stabbilita. Barra minn hekk, is-servizzi ta’ eżekutur testamentarju u dawk ta’ avukat ma jistgħux jtgħid li huma simili, peress li huma m’għandhomx l-istess għan. Fil-fatt, filwaqt li fil-biċċa l-kbira, l-eżekutur testamentarju jevalwa u jaqsam il-patrimonju tad-*de cujus* għal benefiċjarji tas-servizz, u xi drabi, b’mod partikolari, fil-kuntest ta’ l-amministrazzjoni tal-beni ta’ tfal minuri, jipproteġi u jrendi dan il-patrimonju, is-servizzi mogħtija minn avukat għandhom qabel xejn l-għan li tintreba’ pretensjoni ġuridika.

(ara l-punti 36-37, 39-40, 42)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (It-Tielet Awla)

6 ta’ Diċembru 2007 (\*)

“Nuqqas ta’ Stat li jwettaq obbligu – Tassazzjoni – Sitt Direttiva tal-VAT – Provvista ta’ servizzi –

E?ekutur testamentarju – Post tal-provvista ta' servizzi – Artikoli 9(1) u (2)(e)”

Fil-kawża C-401/06,

li g?andha b?ala su??ett rikors g?al nuqqas ta' twettiq ta' obbligu ta?t l-Artikolu 226 KE, imressaq fis-26 ta' Settembru 2006,

**Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej**, irrappre?entata minn D. Triantafyllou, b?ala a?ent, b'indirizz g?an-notifika fil-Lussemburgu,

rikorrenti,

vs

**Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja**, irrappre?entata minn M. Lumma, b?ala a?ent,

konvenuta,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President ta' l-Awla, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klu?ka, P. Lindh u A. Arabadjiev (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: Y. Bot,

Re?istratur: H. von Holstein,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-13 ta' Settembru 2007,

tag?ti l-pre?enti

## **Sentenza**

1 Permezz tar-rikors tag?ha, il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej qed titlob lill-Qorti tal-?ustizzja tiddikjara li, billi ma ddeterminatx il-post tal-provvista ta' servizzi mog?tija minn e?ekutur testamentarju skond l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? ? Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”), meta l-provvisti ta' servizzi jing?ataw lill-klijenti li huma stabbiliti barra mill-Komunità jew lil persuni taxxabbli fil-Komunità, imma mhux fl-istess pajji? b?al dak tal-fornitur, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja naqset milli twettaq l-obbligi imposti fuqha minn din id-dispo?izzjoni tas-Sitt Direttiva.

## **Il-kuntest ?uridiku**

### *Id-dritt Komunitarju*

2 Skond l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva, il-provvisti ta' servizzi “mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabbli li ta'ixxi b?ala tali” huma su??etti g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”).

3 L-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva jipprovdi li l-“post minn fejn jing?ata servizz g?andu jitqies li jkun il-post fejn il-fornitur ikun stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss minn fejn

jing?ata s-servizz [...]”.

4 Madankollu, it-tielet in?i? ta’ l-Artikolu 9(2)(e) ta’ l-imsemmija Direttiva jipprovdi :

“e) il-post fejn jing?ataw is-servizzi li ?ejjin, meta jsiru g?al konsumaturi [klijenti] stabbiliti barra l-Komunità jew g?al persuni taxxabbli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?al tal-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur [klijent] stabbilixxa n-negozju tieg?u jew ikollu stabbiliment fiss li lilu jing?ata s-servizz jew, fin-nuqqas ta’ post b?al dan, il-post fejn hu ikollu [jkollu] l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti :

- servizzi ta’ konsulenti, en?iniera [in?iniera], uffii[?]ji ta’ konsulenza, avukati, accountants u servizzi simili, kif ukoll l-ippro?essar ta’ data u l-g?oti ta’ informazzjoni”.

5 Fl-a??ar nett, l-Artikolu 11 tas-Sitt Direttiva jistabbilixxi l-ammont taxxabbli fir-rigward tal-provvista ta’ servizzi permezz ta’ dak kollox “li jikkostitwixxi l-kunsiderazzjoni li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur [...], il-klijenti jew it-tielet parti g?al dawn il-provvisti [...]”.

### *Id-dritt nazzjonali*

6 L-Artikolu 3a tal-Li?i dwar it-Taxxa fuq id-D?ul mill-Bejg? (Umsatzsteuergesetz, iktar ’il quddiem l-“UStG”) tas-26 ta’ Novembru 1979 (BGB1. I 1979, 1953), kif emendata mil-Li?i tal-21 ta’ Frar 2005 (BGB1. I 2005, 386), jipprovdi:

“Il-provvista ta’ servizzi ting?ata fil-post fejn jopera l-kummer?jant, salv g?all-Artikoli 3b u 3f [...]

[...]

3. G?alkemm il-klijent ta’ wie?ed mis-servizzi l-o?ra msemmija fil-paragrafu 4 tkun impri?a, b’deroga mill-paragrafu 1, il-provvista hija meqjusa li ting?ata fil-post fejn jopera l-klijent [...]

4. G?all-finijiet tal-paragrafu 3, il-kliem ‘servizzi l-o?ra’ jfissru: [...] 3. is-servizzi l-o?ra fil-kuntest tax-xog?ol ta’ l-avukat, [...], ta’ konsulent fiskali [...] u b’mod partikolari, il-provvista ta’ pariri legali, finanzjarji u tekni?i”.

7 F’dan ir-rigward, il-Bundesfinanzhof ippre?i?a li l-Artikolu 3a(1) ta’ l-UStG japplika g?all-provvista ta’ servizzi ta’ l-e?ekatur testamentarju, filwaqt li l-provvisti spe?ifi?i ta’ l-avukat u tal-konsulent fiskali jaqg?u ta?t l-Artikolu 3a(4) ta’ l-UStG (sentenza tal-5 ta’ ?unju 2003, V R 25/02, BStB1. II, 2003, 734).

8 It-Titolu 6 tas-Sezzjoni 3 tal-Ktieb 5 tal-Kodi?i ?ivili ?ermani? (Bürgerliches Gesetzbuch, iktar ’il quddiem il-“BGB”) jirrigwarda l-e?ekatur testamentarju.

9 Skond l-Artikolu 2221 tal-BGB, l-e?ekatur testamentarju jista’ jitlob kumpens xieraq g?at-twettiq tal-mandat tieg?u, bil-kundizzjoni li d-*decujus* ma jkunx talab mod ie?or.

### **Il-pro?edura prekontenzju?a**

10 Fl-ittra ta' intimazzjoni tat-12 ta' April 2005, innotifikata fid-19 ta' April 2005, il-Kummissjoni indikat li, fil-fehma tagħha, id-dispożizzjonijiet fiskali nazzjonali jkollhom itati huma inkompatibbli mat-tielet inqas ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva u talbet lill-awtoritajiet Germani jipprezentaw l-osservazzjonijiet tagħhom fi qmien xahrejn mid-data li fiha jirrievu n-notifika. Permezz ta' ittra tal-21 ta' Junju 2006, ir-Repubblika Federali tal-Germanja wiebet li l-provvista ta' servizzi ta' eżekutur testamentarju ma tistax titqabbel ma' dik ta' avukat u ma taqax ta' il-kamp ta' applikazzjoni tat-tielet inqas ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

11 Għalhekk, peress li l-Kummissjoni baqqiet taddan l-istess evalwazzjoni, hija baqgħet lill-Istat Membru opinjoni motivata tat-13 ta' Diċembru 2005 u nnotifikata fid-19 ta' Diċembru 2005, li biha ordnatu jikkonforma ruħu ma' l-opinjoni motivata fi qmien xahrejn mid-data tan-notifika. Peress li r-Repubblika Federali tal-Germanja naqset milli tikkonforma ruħha ma' l-imsemmija opinjoni motivata, il-Kummissjoni ddeżidiet li tressaq dan ir-rikors.

## Fuq ir-rikors

### *L-argumenti tal-partijiet*

12 Il-Kummissjoni tqis li mid-dispożizzjonijiet Germani jkollhom itati, mill-interpretazzjoni tagħhom magħmula mill-qradi nazzjonali kif ukoll mill-applikazzjoni amministrattiva tagħhom, jirrievu li l-provvista ta' servizzi ta' eżekutur testamentarju titqies li ssir fil-post fejn huwa jwettaq l-attività tiegħu. L-istess jgħodd għal meta din l-attività titwettaq minn avukati, minn konsulenti fiskali jew minn awditors ta' kumpannija. Prassi b'għal din tmur kontra l-ispirtu ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, li tqis li l-post fejn titwettaq il-provvista ta' servizzi huwa l-post tal-klijent tas-servizzi, meta l-klijent ikun stabbilit barra mill-Komunità jew barra mill-pajjiż tal-fornitur.

13 Il-Kummissjoni ssostni, qabel xejn, li l-urisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja ma tirrikonoxxi ebda preminenza ta' l-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva, peress li tipprovdix għal prinċipju ta' determinazzjoni tal-post tal-provvista ta' servizzi fir-rigward ta' l-attività ekonomika tal-fornitur, fl-Artikolu 9(2). Madankollu, peress li l-Artikolu 9(2)(e) ma jipprovdix eżekuzzjoni, dan m'għandux jiġi interpretat b'mod restrittiv (ara s-sentenza tal-15 ta' Marzu 2001, SPI, C-108/00, 2001, p. I-2361, punt 17).

14 Il-Kummissjoni hija tal-fehma li s-servizzi mwettqa minn eżekutur testamentarju huma inklużi ma dawk li huma prinċipalment u normalment ipprovduti minn avukat. Għaldaqstant, sabiex jiġi ddeterminat jekk l-attività ta' l-eżekutur testamentarju taqax ta' l-Artikolu 9(1) jew (2) tas-Sitt Direttiva, għandu jsir riferiment mhux għall-isem tal-professjoni tal-persuna li tipprovdix s-servizzi in kwistjoni, imma għan-natura ta' dawn is-servizzi. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tfakkar li l-professjonijiet imsemmija fit-tielet inqas ta' l-Artikolu 9(2) tas-Sitt Direttiva huma mogħtija biss b'ala eżempji u li din id-dispożizzjoni hija intiża li tiddeskrivi l-kategoriji tas-servizzi.

15 Skond il-Kummissjoni, l-eżekutur testamentarju għandu l-funzjoni li jiddefendi l-interessi ta' mandant, li jirrapprezentah u li jirregola l-pożizzjoni quridika konkreta tiegħu. Dan jikkonferma li l-attivitàjiet ta' l-avukati u ta' l-eżekuturi testamentarji jikkoincidu, mingħajr ma huwa eskluż il-fatt li, fl-eżekuzzjoni testamentarja, l-aspetti ekonomiċi jkunu marbuta ma' l-aspetti quridi. Effettivament, l-attività ekonomika hija wkoll preżenti fil-kawżi normali li jkollhom l-avukati, u l-amministrazzjoni ta' suġġessjoni mhijiex unika f'dan ir-rigward.

16 Skond il-Kummissjoni, f'tit jimporta jekk is-servizzi humiex ipprovduti lil werrieta b'ala klijenti tas-servizzi, peress li l-provvista ta' servizzi ssir fid-dawl tar-rieda tad-*decujus*.

17 Hija tosserva li l-evoluzzjoni tal-professjoni ta' l-avukat irrievu fi speċjalizzazzjoni, inkluż fil-

ermanja, b'mod partikolari, fid-dritt tas-su??essjoni, kif jidher mill-avukati spe?jalisti fid-dritt tas-su??essjoni ("Fachanwalt für Erbrecht"), kull spe?jalizzazzjoni tippre?upponi esperjenza Prattika fil-qasam ikkon?ernat u tag?rif tat-teorija applikabbli g?al qasam ta' l-ispe?jalizzazzjoni.

18 Barra minn hekk, hija tirrileva li t-testatur mhuwix marbut li jag??el spe?jalista, imma qabel kollox persuna ta' min jafdaha, g?aliex din ir-rabta ta' fidu?ja tikkarratterizza r-relazzjonijiet ma' avukat in ?enerali kif ukoll ma' e?ekutor testamentarju.

19 Fl-a??ar nett, il-Kummissjoni tindika li, anki jekk il-Linji Gwida tal-Kumitat tal-VAT (it-53 laqg?a tal-4 sal-5 ta' Novembru 1997, Dokument XXI/97/1.658), li jipprovdu li l-post fejn jing?ataw is-servizzi mag?mula minn ri?erkatur tal-werrieta g?andu ji?i stabbilit skond l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, m'humix vinkolanti, dawn jesprimu sew, fil-ka? in kwistjoni, ir-rieda tal-le?i?latur Komunitarju li jissu??etta r-ri?erka tas-su??essjoni g?al din id-dispo?izzjoni. G?alhekk, g?andu jsir riferiment g?ar-regoli applikabbli fil-qasam tar-ri?erka tas-su??essjoni sabiex ji?u applikati g?all-attività ta' l-e?ekutori testamentari, indipendentement mid-diffikultajiet pratti?i eventwali li tista' timplika d-determinazzjoni tal-post ta' fejn jing?ata s-servizz.

20 Ir-Repubblika Federali tal-?ermanja titlob li r-rikors ji?i mi??ud u li l-Kummissjoni ti?i kkundannata tbatl l-ispejje? kollha.

21 Hija ssostni li s-servizzi pprovduti minn e?ekutor testamentarju ma jistg?ux jitqabblu ma dawk imwettqa normalment minn avukat, u li huma distinti mis-servizzi l-o?ra msemmija fit-tielet in?i? ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

22 Hija tippre?i?a li kull persuna li g?andha kapa?ità legali tista' tintag??el b?ala e?ekutor testamentarju. Hija tindika li l-attività ta' e?ekutor testamentarju tiddependi fuq l-istruzzjonijiet li jag?ti t-testatur u tkopri bosta sitwazzjonijiet. Hija tirrikonoxxi li l-manifestazzjoni tar-rieda tad-*de cujus* matul il-likwidazzjoni tas-su??essjoni tippre?upponi konnoxxen?i uridi?i, li hija r-ra?uni g?alfejn spiss jitqabba avukat, imma ssostni li din l-attività ma tikkon?ernax l-g?oti ta' pariri legali.

23 Hija ??id tg?id li mis-sentenza tas-16 ta' Settembru 1997, von Hoffman (C-145/96, ?abra P. I-4857) jirri?ulta li huma biss is-servizzi li huma prin?ipalment u normalment mog?tija fil-kuntest tal-professjonijiet imsemmija fit-tielet in?i? ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva li jaqg?u ta?t il-kamp ta' din id-dispo?izzjoni. G?alhekk, dan ma jg?oddx g?as-servizzi mog?tija minn e?ekutor testamentarju, peress li l-avukat m'g?andux interessi li jrid jiddefendi. Dawn jikkon?ernaw il-kon?iljazzjoni ta' interessi u mhux ir-rappre?entanza ta' wa?da mill-partijiet.

24 Barra minn hekk, is-servizzi ta' avukat jew ta' e?ekutor testamentarju, anki jekk ipprovduti minn avukat, g?andhom finijiet differenti; dawk legali u ta' pariri ?uridi?i fl-ewwel ka?, u dawk ekonomi?i u ta' amministrazzjoni fit-tieni ka?.

25 Skond ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, g?andhom ukoll jittie?du in kunsiderazzjoni l-g?anijiet tas-Sitt Direttiva. F'dan ir-rigward, safejn huwa possibbli, il-provvista ta' servizzi g?andha tkun taxxabli fil-post fejn ti?i pprovduta jew u?ata u sfruttata, bis-sa??a tal-prin?ipju ta' newtralità tal-VAT. Minkejja li huwa possibbli li ti?i stabbilita rabta bejn avukat u l-klijent tieg?u, rabta b?al din hija nieqsa fil-kuntest tar-relazzjoni bejn e?ekutor testamentarju u l-werriet, peress li l-e?ekuzzjoni testamentari g?andha fuq kollox rabta mal-post tas-su??essjoni. Barra minn hekk, jista' jkun hemm diffikultajiet fil-ka? ta' l-amministrazzjoni ta' proprjetà immobbli peress li, skond l-Artikolu 9(2)(a) tas-Sitt Direttiva, il-post su??ett g?at-taxxa g?andu jkun il-post fejn tinsab il-proprjetà. Il-fatt li werrieta jinsabu fi Stati Membri differenti u barra mill-Komunità jimplika wkoll problema f'dan ir-rigward.

26 Fl-a??ar nett, ir-Repubblika Federali tal-?ermanja ssostni li din ma tirrigwardax iktar "servizzi

simili” fis-sens tat-tielet in?i? ta’ l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva mhumieq ikkon?ernati, min?abba r-ra?unijiet imsemmija iktar ’il fuq. Hija tirrifjuta li jsir tqabbil, b’mod partikolari, ma’ l-attivitajiet ta’ ?enealo?ista tas-su??essjoni.

### *Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja*

27 Preliminarjament, g?andhom isiru l-osservazzjonijiet segwenti.

28 L-ewwel nett, g?andu ji?i mfakkar li, skond ?urisprudenza stabbilita, fil-kuntest ta’ rikors g?al nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu skond l-Artikolu 226 KE, hija l-Kummissjoni li g?andha tistabbilixxi l-e?istenza ta’ l-allegat nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu. Hija l-Kummissjoni li g?andha tipprovdi lill-Qorti tal-?ustizzja bl-elementi ne?essarji g?all-verifika ta’ l-e?istenza ta’ dan in-nuqqas, ming?ajr ma tibba?a ru?ha fuq kwalunkwe pre?unzjoni (sentenzi ta’ l-20 ta’ Marzu 1990, Il-Kummissjoni vs Franza, C-62/89, ?abra p. l-925, punt 37, u ta’ l-14 ta’ April 2005, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C-341/02, ?abra p. l-2733, punt 35).

29 It-tieni nett, g?andu ji?i rrilevat li r-rikors g?al nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu fil-kaw?a pre?enti huwa inti? biss g?as-sitwazzjoni fejn, minn na?a, il-provvista ta’ servizzi ta’ e?ekutur testamentarju ting?ata bi ?las, kif jippermetti li jsir l-Artikolu 2221 tal-BGB, u min-na?a l-o?ra, li dan is-servizz jori?ina minn persuna taxxabbli b?ala tali, fis-sens ta’ l-Artikolu 2(1) tas-Sitt Direttiva, li ming?ajrha s-servizz in kwistjoni ma jistax ikun su??ett g?al VAT.

30 It-tielet nett, g?andu ji?i indikat li l-Qorti tal-?ustizzja ripetutament idde?idiet li, fir-rigward tar-rabta bejn l-Artikolu 9(1) u (2) tas-Sitt Direttiva, l-Artikolu 9(2) jindika postijiet spe?ifi?i filwaqt li l-Artikolu 9(1) jikkonferixxi regola ?enerali fir-rigward ta’ dan is-su??ett. L-g?an ta’ dawn id-dispo?izzjonijiet huwa li ji?u evitati, minn na?a, il-kunflitti ta’ kompetenza, li jistg?u jirri?ultaw f’tassazzjoni doppja, u min-na?a l-o?ra, in-nuqqas ta’ tassazzjoni ta’ d?ul (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi ta’ l-4 ta’ Lulju 1985, Berkholz, 168/84, ?abra p. 2251, punt 14, tas-26 ta’ Settembru 1996, Dudda, C-327/94, ?abra p. l-4595, punt 20, u SPI, i??itata, punt 15).

31 Fir-rigward ta’ l-interpretazzjoni ta’ l-Artikolu 9 tas-Sitt Direttiva, l-Artikolu 9(1) m’g?andu ebda pre?edenza fuq l-Artikolu 9(2). Il-kwistjoni li tqum f’kull sitwazzjoni hija jekk din taqax ta?t wie?ed mill-ka?ijiet imsemmija fl-Artikolu 9(2); fin-nuqqas ta’ dan, din taqa’ ta?t l-Artikolu 9(1) (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi ??itati Dudda, punt 21, u SPI, punt 16).

32 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i ppre?i?at li t-tielet in?i? ta’ l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva ma jirreferix g?al professjonijiet, b?al ma huma dawk ta’ avukati, konsulenti, accountants jew in?iniera, imma jirreferi g?al servizzi. Il-le?i?latur Komunitarju g?amel u?u mill-professjonijiet imsemmija f’dik id-dispo?izzjoni sabiex jiddefinixxi l-kategoriji ta’ servizzi li huma msemmija (ara, f’dan is-sens, is-sentenza von Hoffmann, i??itata, punt 15). Il-kliem “servizzi [o?ra] simili” ma jirreferux g?all-element komuni ta’ l-attivitajiet varji msemmija fit-tielet in?i? ta’ l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva, imma g?al servizzi simili meta mqabbla ma’ dawn l-attivitajiet, meqjusa wa?edhom. G?alhekk, servizz g?andu jitqies simili meta mqabbel ma’ wa?da mill-attivitajiet imsemmija f’dan l-Artikolu u meta t-tnejn li huma g?andhom l-istess g?an (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi tas-6 ta’ Marzu 1997, Linthorst, Pouwels en Scheres, C-167/95, ?abra p. l-1195, punti 19 sa 22, u von Hoffmann, i??itata, punti 20 u 21).

33 Huwa fid-dawl ta’ dak li ntqal li g?andu ji?i e?aminat dan ir-rikors g?al nuqqas ta’ twettiq ta’ obbligu.

34 F’din il-kaw?a l-Kummissjoni tikkritika lir-Repubblika Federali tal-?ermanja peress li, fil-le?i?lazzjoni tag?ha huwa kkunsidrat li l-provvista ta’ servizzi ta’ l-e?ekuzzjoni testamentari taqa’ ta?t l-Artikolu 9(1) tas-Sitt Direttiva, filwaqt li, fil-fehma tal-Kummissjoni, peress li huwa servizz

prin?ipalment u normalment mog?ti minn avukat, u peress li huwa servizz li huwa simili g?al dak ta' l-attività ta' avukat, dan jaqa' ta?t il-kamp ta' applikazzjoni ta' l-Artikolu 9(2) tas-Sitt Direttiva.

35 G?alhekk, g?andu ji?i ddeterminat, qabel xejn, jekk il-provvista ta' servizz ta' e?ekur testamentarju taqax ta?t is-servizzi li huma prin?ipalment u normalment mog?tija fil-kuntest tal-professjoni ta' avukat.

36 Il-provvista ta' servizz ta' e?ekur testamentarju tori?ina mir-rieda tad-*decujus* li jkun hemm persuna jew persuni li jimplementaw id-dispo?izzjonijiet testamentarji tieg?u. Il-BGB tipprovdi li l-e?ekur testamentarju jista' ji?i direttament mag??ul mid-*decujus*, jew minn terza persuna mag??ula mid-*decujus*, jew, f'?erti ka?ijiet, min-Nachlassgericht (il-qorti tas-su??essjoni). It-tran?azzjonijiet li jista' jwettaq ivarjaw fir-rigward tan-natura u tad-dewmien, skond il-mandat li jkun ?ie inkarigat lilu.

37 Fir-rigward tas-servizzi li huma prin?ipalment u normalment mog?tija fil-kuntest tal-professjoni ta' avukat, il-Qorti tal-?ustizzja kellha tippre?i?a li dawn kienu inti?i g?ar-rappre?entanza u d-difi?a ta' l-interessi ta' persuna wa?da (sentenza von Hoffman, i??itata, punt 17).

38 Issa, g?alkemm huwa veru li l-e?ekuri testamentarji huma mag??ula minn fost l-avukati, b'mod partikolari fil-?ermanja, min?abba l-konoxxenzi ?uridi?i tag?hom u peress li huma jitqabdbu fil-kaw?i tas-su??essjoni, jibqa' l-fatt li l-e?ekur testamentarju ma jirrappre?entax lid-*decujus*, imma sempli?ement iwettaq ir-rieda tieg?u filwaqt li jibqa' newtrali fir-rigward tal-benefi?jarji tas-servizzi ta' l-e?ekur testamentarju. Strettament, huwa ma jiddefendix l-interessi tad-*decujus*, imma jimplementa volontà stabbilita li g?andu jinterpreta huwa stess, filwaqt li, fil-kuntest tar-relazzjoni bejn l-avukat u l-klijent tieg?u, l-avukat g?andu l-funzjoni li jaqdi a?jar l-interessi tal-klijenti tieg?u, b?ala regola ?enerali, f'kuntest kontradittorju u fil-pre?enza ta' interessi kuntrarji. Minn dan isegwi li s-servizz ta' e?ekur testamentarju huwa spe?ifiku u g?alhekk huwa distint minn dawk li huma prin?ipalment u normalment mwettaq minn avukat.

39 Sussegwentement, g?andu ji?i vverifikat jekk is-servizzi ta' e?ekur testamentarju mhumieq anqas simili g?al dawk ta' avukat, fis-sens tat-tielet in?i? ta' l-Artikolu 9(2)(e) tas-Sitt Direttiva.

40 G?andu ji?i osservat li l-varjetà kunsiderevoli ta' xog?ol li jista' jwettaq e?ekur testamentarju, mill-amministrazzjoni tal-patrimonju sa' l-interessi morali, il-fatt li sempli?ement jaqsam is-somom jew il-proprjetà mobbli jew immobbli jirrendi diffi?li li ji?i identifikat servizz ta' e?ekur testamentarju. Ix-xog?ol ta' e?ekur testamentarju jinvolvi l-implementazzjoni tar-rieda tat-testatur, li tista' timplika attivitajiet ta' amministrazzjoni, ta' atti ?uridi?i u firxa ta' tran?azzjonijiet materjali jew ?uridi?i. Madankollu, l-attività ekonomika tas-servizz ta' e?ekur testamentarju hija wiesa', kif issostni ?ustament ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, peress li fil-bi??a l-kbira l-e?ekur testamentarju jevalwa u jaqsam il-patrimonju tad-*decujus* g?al benefi?jarji tas-servizz, u xi drabi, b'mod partikolari, fil-kuntest ta' l-amministrazzjoni tal-beni ta' tfal minuri, li jipprote?i u li jrendi dan il-patrimonju. Bil-kuntrarju, anki jekk kunsiderazzjonijiet ekonomi?i mhumieq naturalment imwettqa minn avukat, is-servizzi mog?tija minn avukat g?andhom qabel xejn l-g?an li tintreba? pretensjoni ?uridika. G?aldaqstant, dawn i?-?ew? servizzi m'g?andhomx l-istess g?an.

41 F'dawn i?-?irkustanzi, is-servizzi ta' e?ekur testamentarju u dawk ta' avukat ma jistg?ux jitqiesu li huma simili.

42 G?alhekk, g?andu ji?i konklud? li l-provvista ta' servizzi ta' e?ekur testamentarju ma tikkostitwixxi la servizz prin?ipalment u normalment imwettaq minn avukat u lanqas provvista ta' servizz li hija simili g?al dik ipprovduta minn avukat.

43 Konsegwentement, għandu jiġi deċiż li l-Kummissjoni ma stabbilixxietx li, peress li qammet fis-sewwa leżenja li tipprovdi li l-post tal-provvista ta' servizzi pprovduta minn eżekutur testamentarju għandu jittqies li huwa l-post fejn il-fornitur iwettaq l-attività tiegħu, ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja kisret id-dispożizzjonijiet ta' l-imsemmija Direttiva.

44 Għaldaqstant, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha tiqad dan ir-rikors għal nuqqas ta' twettiq ta' obbligu.

### **Fuq l-ispejje**

45 Skond l-Artikolu 69(2) tar-Regoli tal-Proċedura, il-parti li titlef għandha tbatlha l-ispejje, jekk dawn ikunu sew mitluba. Peress li l-Kummissjoni tilfet, hemm lok li hija tiġi ordnata tbatlha l-ispejje, kif mitlub mir-Repubblika Federali tal-Ġermanja.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (It-Tielet Awla) taqta' u tiddeċiedi li:

1) **Ir-rikors huwa miqbul.**

2) **Il-Kummissjoni għandha tbatlha, minbarra l-ispejje ta' tagħha, l-ispejje tar-Repubblika Federali tal-Ġermanja.**

Firem

\* Lingwa tal-kawża: il-Ġermani.